

MOTION: ALGORITMER: TILLSYN OCH PATENT

Utveckling inom automatisering och digitalisering sker snabbt och det kan i många fall vara svårt att överblicka den tekniska utvecklingen eftersom den sker inom flera fält samtidigt. Självstyrande fordon, robothandel med värdepapper, m.m. är inte längre science fiction utan tillhör vardagen. Utvecklingen påverkar offentlig förvaltning, företag, hushåll och enskilda. Det finns flertalet goda möjligheter i den tekniska utveckling, möjligheter att utveckla samhället och exempelvis säkra framtida välfärd.

Samtidigt finns det en stor potentiell risk om den tekniska utvecklingen sker så pass mycket snabbare att lagstiftning och politiska beslut inte håller jämna steg. Idag har olika myndigheter olika ansvar gällande tillsyn av algoritmer. Det kanske är den mest samhällsekonomiska lösningen. Om det inte är det kanske tillsynen ska samlas under en myndighet.

Det viktigaste är dock att den offentliga förvaltningen har en gemensam strategi och en öppenhet inför samarbete då det är rimligt att anta att algoritmer inom en bransch kanske har påverkan på andra branscher. Det behöver helt enkelt utredas hur och av vem som ska sköta tillsynen av alla de algoritmer som produceras och utvecklas.

En för samhället gynnsam patentlagstiftning bör vara en avvägning mellan den enskildes rätt till avkastning på sina ansträngningar och allmänhetens behov. Av den anledningen brukar patent vara tidsangivna. Inom den angivna tiden ges den enskilde möjlighet att maximera sin avkastning på sin uppfinning. Efter att patentet löpt ut blir uppfinningen allmänt gods så att vem som helst kan vidareutveckla och förbättra. Skälet till detta anses vara att det tjänar det gemensamma mest väl genom att den enskilde först får skörda frukterna av sina ansträngningar men att det sedan går över till det allmännas bästa.

I skrivande stund går det inte att söka patent för enskilda matematiska algoritmer. Den enda möjligheten är om algoritmen ingår i ett större tekniskt sammanhang. Här kan algoritmer jämföras med affärsmetoder som också saknar möjlighet att patenteras. Skälet som anges i lagsstiftningen är att affärsmetoder saknar teknisk karaktär.

Skillnaden mellan algoritmer och affärsmetoder är att de senare är mer abstrakta och generella till sin natur medan algoritmer är mer konkret. Dessutom är det rimligt att anta att om det gick

att patentera affärsmetoder så skulle detta vara konkurrenshämmande på ett samhällsekonomiskt ogynnsamt sätt.

Årsmötet och förbundsstämman föreslås besluta:

- att Moderaterna ska verka för att utreda vilka myndigheter och offentliga förvaltningar som bör utöva tillsyn gällande algoritmer, automatisering och digitalisering,
- att Moderaterna ska verka för en översyn av rådande patentlagstiftning för att undersöka möjligheterna att även kunna söka patent för algoritmer,
- att anta motionen som sin egen och sända den till Moderaternas förbunds- respektive partistämman.

Martin Odenö

Moderaterna i Skövde

Styrelsens yttrande

Vi delar motionärens uppfattning att det är viktigt att samhällets organisation är anpassad till en allt snabbare utveckling inom områden som algoritmer, automatisering och digitalisering.

Styrelsen föreslår årsmötet att i sin helhet bifalla motionen.